

middel ved arbejdet med kirkebogs-
materialet.

Ole Degn

*Oversigt over arkivalier vedrørende
borgerskaber og næringsstilladelser
i Landsarkivet for Nørrejylland.
(Landsarkivet for Nørrejylland,
1971). 54 s.*

Ønsker man ved arbejdet med borgerskabssager at nå ud over de egentlige såkaldte borgerskabsprotokoller, der vel kendes fra mange købstæder, men ofte er ufuldstændige, er landsarkivets registratur over arkivalier vedrørende borgerskaber og næringsstilladelser et nyttigt hjælpemiddel. Den giver for det nørrejske område henvisninger ikke blot til borgerskabsprotokoller, men også til borgerskabssagerne i rådstueprotokoller, justitsprotokoller, næringsprotokoller, firmaregistre og handelsregistre samt hvad der måtte være af supplerende materiale. Ikke blot materialet fra købstæderne er medtaget, opstillet alfabetisk efter disse, men også det mere spredte og tilfældige materiale fra landdistrikterne, opstillet alfabetisk efter herreder. Størsteparten af materialet fra landdistrikterne er fra tiden efter næringsloven af 1857, mens materialet fra købstæderne i flere tilfælde går tilbage til 1500årene. For landdistrikterne medtager oversigten desværre ikke det i flere tilfælde værdifulde materiale i amtsarkiverne.

Ole Degn

Godsarkiver i ryttergodserne. Arkivregistraturer 3. (Landsarkivet for Nørrejylland, 1971). 6 + 89 s.

Med registraturen over godsarkiver i ryttergodserne har landsarkivet i Viborg gjort forsøg med en ny form for arkivregistraturer. Ryttergodset i Jylland omfatter de mange gårde, der fra 1670 var udlagt til underhold for hærens ryttere. Det udgjorde oprindeligt fem rytterdistrikter, senere tre, Dronningborg, Skanderborg og Koldinghus Rytterdistrikter, indtil det i 1765-67 blev solgt på auktion. Ryttergodsernes arkiver, omfattende bl. a. sessionsprotokoller, skifteprotokoller, fæsteprotokoller, jordebøger og korrespondancesager, er af stor værdi for flere sider af historien. Det kan nu for en del udnyttes i detaljer, idet landsarkivets registratur ikke blot rummer korte historiske indledninger om ryttergodserne og deres administrative forhold og en egentlig registratur over de enkelte pakker, men også, som noget nyt, minutiøse sag- og stednavneregistre til en del af materialet. Det drejer sig om sageregistre til sessionsprotokollerne og korrespondancesagerne fra Skanderborg og Koldinghus rytterdistrikter 1680-1716 og sageregistre til sessionsprotokoller og korrespondancesager fra Koldinghus rytterdistrikt 1717-65. Disse registre vil være af værdi for flere formål, og det ville være nyttigt at få en sådan registrering også af de øvrige rytterdistrikters arkiver.

Ole Degn